

**Provincie
Antwerpen**

Dienst Omgevingsvergunningen
Departement Leefmilieu

Besluit

OMWV-2021-0032 - Referentie OMV-loket 2021124619 - V1

BESLUIT VAN DE DEPUTATIE VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN

Goedgekeurd besluit

Antwerpen, in zitting van 18 november 2021.

Aanwezig: mevrouw Cathy Berx, gouverneur-voorzitter, de heer Luk Lemmens, mevrouw Kathleen Helsen, de heer Jan De Haes, de heer Ludwig Caluwé, leden en de heer Maarten Puls, provinciegriffier

Verslaggever: Luk Lemmens

In opdracht:
De Provinciegriffier,
Maarten Puls

De Voorzitter,
Cathy Berx

Ondertekening in opdracht van de deputatie van de provincie Antwerpen:

{pa_handtekening1}

{pa_handtekening2}

1. Gegevens van de inrichting/project

- **Naam:** nv Agfa-Gevaert (KBO 404.021.727)
- **Adres:** Septestraat 27 te 2640 Mortsel
- **Inrichtingsnummer OMV-loket:** 20181004-0097
- **Referentie OMV-loket:** 2021124619 - V1
- **Uniek RIE nummer:** BE.VL.000000006.INSTALLATION
- **Dossiernummer VVO:** OMWV-2021-0032

2. Juridisch kader

Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (Omgevingsvergunningsdecreet), zoals gewijzigd bij latere decreten.

Besluit van 27 november 2015 van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (Omgevingsvergunningsbesluit), zoals gewijzigd bij latere besluiten.

Titel 5 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Natuurdecreet) en de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, het besluit van de Vlaamse Regering d.d. 15 juni 2018 houdende de coördinatie van de waterregelgeving en de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II), zoals gewijzigd bij latere besluiten.

3. Voorwerp

De deputatie van de provincie Antwerpen wenst in toepassing van artikel 82 van het Omgevingsvergunningsdecreet over te gaan tot het ambtshalve bijstellen van de milieuvoorwaarden m.b.t. de exploitatie van bovengenoemde inrichting.

Meer bepaald wordt de schrapping van de bijzondere lozingsnormen voor PFOA (4 mg/l) en PFOS (1,5 mg/l) gevraagd.

Motivering:

Naar aanleiding van de problematiek rond de PFAS-verontreiniging in Zwijndrecht wenst de deputatie ambtshalve de lozingsnormen van Agfa Gevaert nv voor een inrichting gelegen 2640 Morsel, Septestraat 27 (inrichtingsnummer: 20170518-0009) bij te stellen.

Aan de basis van deze bijstelling liggen het voortschrijdend inzicht in de ernstige eco-toxische en humaan-toxische impact bij verspreiding van onafbreekbare perfluorverbindingen enerzijds en anderzijds de technische evolutie m.b.t. de mogelijkheid tot verwijderen van PFOS en PFOA.

Volgende lozingsnormen voor PFAS zijn opgenomen in de lopende vergunning:

PFOS	µg/l	2
PFOA	µg/l	200

Agfa Gevaert nv heeft op voormelde exploitatieplaats een vergunning voor een inrichting voor het vervaardigen van fotografische producten met een termijn tot 22 december 2036. De normen voor de lozing van PFAS zijn voor het laatst aangepast op 22 december 2016.

Op basis van nieuwe ecotox-inzichten zijn de huidige lozingsvoorwaarden voor de perfluorverbindingen achterhaald. Voor PFOS wordt maximaal 1 µg/l toegestaan en is een verdere reductie nodig met oog op het behalen op termijn van een norm van 0,1 µg/l. Ook de norm voor PFOA ligt te hoog.

Door de Europese dochterrichtlijn prioritaire stoffen van 12 augustus 2013 werd PFOS voor het eerst aangeduid als prioritaire gevaarlijke stoffen op het gebied van het waterbeleid. De lidstaten moesten deze richtlijn omzetten tegen december 2015. De MKN (milieukwaliteitsnorm) werd vastgelegd op $6,5 \times 10^{-4}$ µg/l. In december 2015 is er een indelingscriterium (IC) in Vlarem II vastgelegd voor PFOS en derivaten (bijlage 2.3.1 basismilieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewater). Deze werd vastgelegd op de rapportagegrens. De rapportagegrens bedraagt overeenkomstig bijlage 4.2.5.2 van Vlarem II m.b.t. controle inrichting voor lozingen van afvalwaters 100 ng/l (= 0,1 µg/l).

Er is momenteel geen kader vooropgesteld voor de lozingsnormen voor de andere organofluorverbindingen in de Vlarem milieuwetgeving. Een impact op het ontvangende oppervlaktewater dient desalniettemin vermeden te worden.

Perfluorooctaansulfonaten (PFOS) en hun derivaten vallen sinds 2009 onder het Verdrag van Stockholm inzake het beperken en geleidelijk bannen van persistente organische verontreinigende stoffen (<https://echa.europa.eu/nl/hot-topics/perfluoroalkyl-chemicals-pfas>). In 2009 werd PFOS verboden, maar perfluorooctaansulfonaten mochten nog gebruikt worden in diverse toepassingen zoals in lichtgevoelige of antireflecterende coatings voor fotolithografische procédés en industriële fotografische coatings voor films, papier of drukplaten. In 2016 mocht PFOS nog gebruikt worden voor fotografische coatings. Sinds 2020 is dit door de POPverordening (EU) 2020/1203 van 9 juni 2020 niet meer toegelaten.

Perfluorooctaanzuur (PFOA) is sinds 4 juli 2020 verboden door de POP-verordening (EU) 2019/1021 van 8 april 2020.

Gezien PFOS en PFOA sinds 2020 niet meer mogen gebruikt worden voor fotografische coatings heeft de deputatie de intentie om de lozingsnormen voor deze parameters te schrappen.

4. Overzicht vergunningen met ingedeelde activiteiten

- Besluit nr. MLAV1-2016-0138 d.d. 22 december 2016 door de deputatie houdende vergunning voor het verder exploiteren en veranderen door toevoeging, wijziging en uitbreiding van een inrichting voor de fabricage van fotografische producten voor een termijn verstrijkend op 22 december 2036;
- Besluit nr. OMGP-2017-0029 d.d. 30 november 2017 door de deputatie houdende vergunning voor het veranderen door wijziging en uitbreiding van een inrichting voor de fabricage van fotografische producten voor een termijn verstrijkend op 22 december 2036;
- Besluit nr. OMWV-2018-0034 d.d. 4 april van de deputatie houdende gedeeltelijke inwilliging van het verzoek tot bijstelling van de lozingsnormen;

5. Bijzondere milieuvoorwaarden opgenomen in de vergunningen

1. In afwijking en/of ter aanvulling van de algemene en sectorale lozingsvoorwaarden zijn volgende bijzondere lozingsnormen van toepassing:

Parameter	Norm (mg/l)
CZV	400
Zwevende stoffen	110
N	45
P	5
Ba	0,12
Cu	0,1
Titaan	0,3
Ag	0,2 tot 31 december 2022 0,05 jaargemiddeld tot 31/12/2022
Zn	0,35
Bromiden	250
Chloriden	600
Sulfaten	1.000
Fenolen totaal	0,025
Fenol	0,02
Octylfenol	0,0005
Nonylfenol	0,003 tot 31 december 2022
AOX	1 tot 31 december 2022
EOX	0,015
PFOA	0,2
PFOS	0,002
anionische detergents	1

niet-ionogene en kationische detergenten	3
2. Elk jaar informeert de exploitant de AGOP-Milieu en de VMM over de stand van zaken van het onderzoek naar de bronnen van de parameters nonylfenol en AOX en de verdere reductie van de parameters nonylfenol, AOX en Ag.
 3. In toepassing van artikel 4.4.4.2.§2 van Vlarem II wordt voor de toetsing aan de bepalingen van hoofdstuk 4.4 'Beheersing van luchtverontreiniging' van Vlarem II gewerkt met behulp van het opmaken van massabalansen voor die afgaskanalen waarvoor nabehandelingsapparatuur aan het einde van de pijp niet noodzakelijk is.
 4. In toepassing van artikel 5.2.1.2.§2 van Vlarem II is de installatie en het gebruik van een geijkte weegbrug niet verplicht, mits voldaan wordt aan volgende voorwaarden:
 - a) de hoeveelheid afvalwater wordt op de site G6 gewogen en op de sites G4 en G8 in volle IBC's opgevangen;
 - b) de hoeveelheden afvalwater worden op de vrachtbrieven genoteerd;
 - c) de tankwagen en de IBC's m.b.t. afvalwater worden integraal geloosd op de site G2.l.
 5. In afwijking van de bepalingen van artikel 7.2.1.4 en artikel 7.2.1.1 van het Vlarema kan het uitgebreide register van de verwerkte en geproduceerde afvalstoffen beperkt worden tot een verzameling van identificatieformulieren aangevuld met hoeveelheden.
 6. In afwijking van artikel 5.2.1.5§5 van Vlarem II dient er geen groenscherm voorzien te worden.

6. Procedure

In deputatiebesluit nr. MLAV1-2016-0138 d.d. 22 december 2016 werden volgende lozingsnormen voor PFAS opgenomen in de lopende vergunning:

PFOS	µg/l	2
PFOA	µg/l	200

Naar aanleiding van de problematiek rond de PFAS-verontreiniging in Zwijndrecht wenst de deputatie cf. artikel 82 van het OVB ambtshalve de lozingsnormen van Agfa Gevaert nv voor een inrichting gelegen 2640 Mortsel, Septestraat 27 (inrichtingsnummer: 20170518-0009) bij te stellen.

Overeenkomstig artikel 100 van het Omgevingsvergunningsbesluit werd op 29 juli 2021 de procedure tot het ambtshalve bijstellen van de milieuvoorwaarden opgestart via het Vlaamse omgevingsloket.

7. Openbaar onderzoek

- Overeenkomstig artikel 23 van het Omgevingsvergunningsdecreet werd een openbaar onderzoek georganiseerd te Mortsel en te Antwerpen.
- Er werden 2 bezwaren ingediend betreffende verkeersoverlast, gezondheidsklachten en de aangenomen interpretatie dat PFOA niet meer gebruikt zou mogen worden door Agfa-Gevaert. In het omgevingsloket werd ook een foutief bezwaar dat betrekking heeft op een ander dossier ingediend. De NMBS diende een beleefdheidsreactie in waarbij ze meedelen geen sporen in de buurt te bezitten. De exploitant diende ook zelf een verweernota in als bezwaar (zie advies AGOP-M).

8. Adviezen

Schepencollege van Antwerpen

- advies gevraagd op 29 juli 2021;
 - advies ontvangen op 21 september 2021;
 - inhoud: gunstig, gelet op volgende elementen:
1. Bespreking van de bezwaren

- a. Verkeersoverlast – de bezwaarindiener maakt zich zorgen over de verkeersgeneratie als gevolg van een nieuwe supermarkt in de Septestraat.
 - Beoordeling: Het bezwaar heeft geen betrekking op dit dossier.
- b. Gezondheidsklachten – de bezwaarindiener ervaart problemen aan de luchtwegen en ogen en merkt op dat ook gekeken moet worden naar andere emissies door Agfa-Gevaert.
 - Beoordeling: Het bezwaar is ongegrond. De voorliggende bijstelling heeft betrekking op de lozingsvoorwaarden voor bedrijfsafvalwater. Bij de beoordeling kan dus enkel rekening gehouden worden met aspecten die hiermee verband houden.
- c. Agfa-Gevaert – De provincie gaat er foutief van uit dat PFOA niet meer gebruikt mag worden volgens de POP-verordening. Volgens het bedrijf zou een specifieke vrijstelling opgenomen zijn tot 4 juli 2025 voor het vervaardigen van fotografische coatings. Het voornemen de lozingsnorm te schrappen is gebaseerd op een foutieve feitelijke en juridische grondslag. Het schrappen van de lozingsnormen is praktisch niet haalbaar en schendt het redelijkheidsprincipe. Strengere bijzondere voorwaarden dan die haalbaar zijn door gebruik van de best beschikbare technieken, kunnen enkel opgelegd worden na een uitgebreid overleg met de sector en andere betrokken actoren. Het initiatief tot bijstelling moet formeel gemotiveerd worden. In het besluit van de deputatie kan niet gelezen worden waarom de gevraagde bijstelling noodzakelijk zou zijn. Het ambtshalve initiatief blijft vaag en geeft niet concreet aan wat het voortschrijdend inzicht inhoudt en op wat dit gebaseerd is. Evenmin wordt concreet aangegeven welke technische evoluties er zouden zijn met betrekking tot het verwijderen van PFOS en PFOA.
 - Beoordeling: Het bezwaar is deels gegrond. Gelet op de kennis over de persistentie van het product in de omgeving, het voorkomen, de mogelijke gevolgen en eveneens de hiaten in de kennis hierover, is met het oog op de bescherming van de mens en omgeving een aanpassing van de lozingssituatie aangewezen. Echter lijkt het erop dat uitgebreidere formele motivatie van de voorliggende bijstelling, rekening houdende met de opmerkingen van de exploitant, zal bijdragen tot een hogere rechtszekerheid van een eventuele bijstelling.
- d. Agfa-Gevaert – Alhoewel PFOS niet langer gebruikt wordt in de productieprocessen, zijn er aanwijzingen dat er nog sprake is van een residuaire aanwezigheid van PFOS op de site. Momenteel loopt op de terreinen een bodemsaneringsproject (conform verklaard op 25 augustus 2014) om de verontreiniging met gechloreerde solventen aan te pakken. Hier is al gebleken dat in het opgepompte grondwater ook concentraties PFOS aanwezig zijn. Deze zouden zich onder huidige lozingsnormen bevinden. Het schrappen van de lozingsnormen voor PFOS kan leiden tot een vertraging van het saneringsproces.
 - Beoordeling: Het bezwaar is ongegrond. De voorliggende bijstelling betreft een aanpassing van normen opgenomen in de vergunning voor de exploitatie van de bedrijfssite. De lozingsvoorwaarden verbonden aan het saneringsproject werden opgenomen in het besluit van de OVAM over het bodemsaneringsproject (BSP) (kenmerk 7693). Artikel 54§1 van het bodemdecreet (versie 7 januari 2013) stelt dat wanneer het bodemsaneringsproject inrichtingen omvat die krachtens het Milieuvergunningsdecreet meldings- of vergunningsplichtig zijn, het conformiteitsattest geldt als melding respectievelijk milieuvergunning. In het besluit van de OVAM over het bodemsaneringsproject worden volgende lozingsnormen opgelegd:

Parameter	Lozingsnorm
benzeen	10 µg/l
tolueen	10 µg/l
ethylbenzeen	10 µg/l
xyleen	10 µg/l
btex (som)	20 µg/l
1.1.1-trichloorethaan	100 µg/l
1.1-dichloorethaan	100 µg/l
tetrachlooretheen (per)	40 µg/l
trichlooretheen (tri)	70 µg/l
1.2-dichlooretheen (cis)	50 µg/l
vinylchloride	5 µg/l
vluchtige chloorkoolwaterstoffen (som)	100 µg/l

- Er werd geen lozingsvoorwaarde opgenomen voor PFOS in het geloosde grondwater dat wordt opgepompt in het kader van het BSP. De bijstelling heeft in principe geen invloed op het bodemsaneringsproject en de hieraan verbonden voorwaarden. Indien blijkt dat niet voldaan wordt aan de voorwaarden opgelegd in het bodemsaneringsproject, moet misschien het bodemsaneringsproject bijgestuurd worden in overleg met de OVAM en de bodemdeskundige.
 - Eventuele vertraging die hierbij zou optreden in het saneringsproject is relatief gelet op het lange voortraject: de eerste oriënterende onderzoeken naar de vervuiling dateren al van 1997. Het bodemsaneringsproject is gestart in 2015 en wordt uitgevoerd, afhankelijk van de verontreinigde zone, in een periode van 20 tot 30 jaar. In het licht van de nieuwe en complexe problematiek die zich aanbiedt, het voorzorgsprincipe dat steeds gehanteerd moet worden en het lange saneringstraject is een eventuele vertraging van het BSP aanvaardbaar, uiteraard in overleg met de OVAM en de bodemsaneringsdeskundige.
2. Plannen van aanleg, ruimtelijke uitvoeringsplannen en verkavelingen
 - a. Het eigendom is gelegen binnen de omschrijving van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan GRUP Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen, goedgekeurd op 19 juni 2009.
 - b. Het eigendom is gelegen in het gewestplan Antwerpen (Koninklijk Besluit van 3 oktober 1979 en latere wijzigingen). Het eigendom ligt, volgens dit van kracht zijnde gewestplan, in een woongebied.
 - c. Het eigendom is gelegen in het gewestplan Antwerpen (Koninklijk Besluit van 3 oktober 1979 en latere wijzigingen). Het eigendom ligt, volgens dit van kracht zijnde gewestplan, in een industriegebied.
 3. Toetsing van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de omgeving en de goede ruimtelijke ordening
 - a. De stedenbouwkundige aspecten blijven ongewijzigd.
 4. Toetsing van aanvaardbaarheid van de ingedeelde inrichtingen en activiteiten op het vlak van hinder en risico's voor de mens en het milieu
 - a. Aan de basis van de bijstelling ligt het voortschrijdend inzicht in de ernstige ecotoxicologische en humaan- toxicologische impact bij verspreiding van onafbreekbare perfluorverbindingen enerzijds en de technische evolutie met betrekking tot de mogelijkheid tot verwijderen van PFOS en PFOA anderzijds.
 - b. Volgende lozingsnormen voor PFAS werden opgenomen in de lopende vergunning (MLAV1-2016-138):

PFOS (Perfluorooctaansulfonaten)	2 µg/liter
----------------------------------	------------

PFOA (Perfluorooctaan zuur)	200 µg/liter
-----------------------------	--------------

- c. De normen voor de lozing van PFAS zijn voor het laatst aangepast op 22 december 2016 en gelden in principe tot het einde van de vergunning in 2036. Op basis van nieuwe ecotox-inzichten zijn de huidige lozingsvoorwaarden voor de perfluorverbindingen al achterhaald. Voor PFOS wordt maximaal 1 µg/l toegestaan en is een verdere reductie nodig met het oog op het behalen van een norm van 0,1 µg/l op termijn. Ook de norm voor PFOA ligt te hoog.
- d. De MKN (milieukwaliteitsnorm) voor PFOS werd vastgelegd op $6,5 \times 10^{-4}$ µg/l. In december 2015 is er een indelingscriterium (IC) vastgelegd voor PFOS en derivaten. Dit werd vastgelegd op de rapportagegrens: 100 ng/l (= 0,1 µg/l).
Voor de andere organofluorverbindingen is er momenteel geen kader vooropgesteld in de Vlarem milieuwetgeving. Een impact op het ontvangende oppervlaktewater dient desalniettemin vermeden te worden.
- e. PFOS en hun derivaten vallen sinds 2009 onder het Verdrag van Stockholm inzake het beperken en geleidelijk bannen van persistente organische verontreinigende stoffen:
- In 2009 werd PFOS verboden maar mocht het nog gebruikt worden in lichtgevoelige of antireflecterende coatings voor fotolithografische procedés en industriële fotografische coatings voor films, papier of drukplaten.
 - In 2016 mocht PFOS nog gebruikt worden voor fotografische coatings.
 - Sinds 2020 is dit door de POP-verordening (EU) 2020/1203 (Persistent Organic Pollutants) van 9 juni 2020 niet meer toegelaten.
 - PFOA is sinds 4 juli 2020 verboden door de POP-verordening (EU) 2019/1021 van 8 april 2020.
- f. Aangezien de PFOS en PFOA niet langer aangewend mogen worden in het productieproces wenst de deputatie de lozingsnormen te schrappen uit de vergunning.
- g. Gelet op de kennis over de persistentie van het product in de omgeving, het voorkomen, de mogelijke ecotoxicologische gevolgen en eveneens de hiaten in de kennis hierover, is met het oog op de bescherming van de mens en omgeving een aanpassing van de lozingssituatie aangewezen. Echter lijkt het erop dat uitgebreidere formele motivatie van de voorliggende bijstelling voor de norm PFOA, rekening houdende met de opmerkingen van de exploitant, zal bijdragen tot een hogere rechtszekerheid van een eventuele bijstelling.
- h. Het is niet duidelijk of de deputatie nog gelijkaardige initiatieven heeft genomen of zal nemen voor andere bedrijven, uitgezonderd de 4 gekende lopende procedures voor bedrijven gelegen op stedelijk grondgebied. Het is aangewezen dat deze initiatieven een weerslag kennen voor alle bedrijven met een gelijkaardige lozingssituatie.
- i. Het is aan de vergunningverlenende overheid om, op basis van alle onafhankelijk uitgebrachte deskundige adviezen, tot een gemotiveerde en integrale beslissing te komen.

Schepencollege van Mortsel

- advies gevraagd op 29 juli 2021;
 - advies ontvangen op 14 september 2021;
 - inhoud: gunstig, gelet op volgende elementen:
1. De deputatie verwijst voor dit initiatief naar de Verordening (EU) 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende persistente organische verontreinigende stoffen (kort: POP-verordening).
 2. Bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1203 van de Commissie van 9 juni 2020 wijzigde de POP-verordening waarbij het gebruik van PFOS en derivaten niet meer is toegelaten voor films en coatings in de fotografiesector.
 3. Het gebruik van PFOA is volgens de deputatie "sinds 4 juli 2020 verboden door de POP-verordening (EU) 2019/1021 van 8 april 2020". Onze diensten stelden vast dat dit niet correct is. Deze conclusie van de deputatie is foutief.

4. De Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/784 van de Commissie van 8 april 2020 wijzigde de bepalingen rond PFOA:
 - "In afwijking hiervan zijn de vervaardiging, het in de handel brengen en het gebruik van PFOA, zouten daarvan en aanverwante verbindingen toegestaan voor de volgende toepassingen:
 - fotolithografische of etsprocessen bij de vervaardiging van halfgeleiders, tot en met 4 juli 2025;
 - fotografische coatings voor films, tot en met 4 juli 2025; (...)"
5. De Europese verboden zijn nog niet vertaald naar sectorale voorwaarden in de VLAREM. Een verbod op het gebruik van PFOS en PFOA dient dus expliciet te worden opgenomen in de vergunningsvoorwaarden.
6. Aangezien het Europees verbod pas ingaat tegen 2025 kan de deputatie zich niet expliciet baseren op de Europese wetgeving voor de motivatie van dit initiatief.
7. De huidige lozingsnorm van PFOS in de milieuvergunning is 2 µg/L. De lozingsnorm voor PFOS en derivaten in de VLAREM is de rapportagegrens, wat overeenkomt met 0,1 µg/L. Agfa-Gevaert heeft reeds PFOS uit de productieprocessen verwijderd. De noodzaak voor het bepalen van een lozingsnorm vervalst hierbij. Er wordt voorgesteld om een expliciet verbod op te nemen in de milieuvergunning. De huidige lozingsnorm van PFOA is 200 µg/L. Er is in de VLAREM geen lozingsnorm gedefinieerd, buiten PFOS en derivaten (rapportagegrens van 100 ng/L). Dezelfde rapportagegrens kan worden gebruikt voor PFOA. Deze kan als verstrengde lozingsnorm worden gehanteerd.

Agfa-Gevaert is een gebruiker maar geen producent van poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS). Deze PFAS-producten worden voornamelijk gebruikt voornamelijk om de filmlagen op de filmonderlaag te kunnen gieten. Momenteel wordt nog steeds PFOA gebruikt in de productieprocessen, bij gebrek aan alternatieven.
8. In 2010 heeft de Europese Commissie een studie besteld naar het industrieel gebruik van onder meer PFOA. Hieruit blijkt dat de fotografische industrie PFOA gebruikt omdat die producten een belangrijke bijdrage leveren aan de chemische en mechanische eigenschappen van bepaalde filmproducten. Specifiek bij de productie van film voor medische toepassingen komt een klein deel van deze producten in het afvalwater terecht. De sector werkt momenteel aan alternatieven en heeft de benodigde hoeveelheid product al sterk verminderd.
9. Het VN-Milieuprogramma meldde in kader van de Stockholm Conventie dat de zoektocht naar alternatieven voor de fotografische sector nog niet tot haalbare en betaalbare oplossingen heeft geleid. Agfa-Gevaert geeft aan dat er nog geen alternatief voor het gebruik van PFOA is gevonden. Indien er alternatieve producten worden ingezet is de kans reëel dat dit andere gefluoreerde koolstofverbindingen zullen zijn met onbekende eco-toxische of humaan-toxische impact.
10. In Nederland wordt er door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu meer vragen gesteld over de milieu-impact van GenX-technologie (perfluorethers), de PFAS-stoffen die PFOA vervangen bij de productie van teflon. Ook het Europees Milieuagentschap waarschuwt dat er zoveel verschillende soorten PFAS zijn, dat het onmogelijk is elke stof apart te onderzoeken op toxische effecten en dat grootschalige en onherstelbare vervuiling mogelijk is.
11. De persistentie van PFAS is voornamelijk gebaseerd op de koolstof-fluorverbinding, één van de sterkste verbindingen die in de organische chemie bestaat. Kortere ketenmoleculen met minder fluormoleculen zijn mogelijks minder bioaccumulatief, maar evengoed persistent. Alternatieve PFAS zullen eveneens in het milieu ophopen.
12. Vanuit het voorzorgsbeginsel is het te verantwoorden een algemene lozingsnorm (voorstel: 200 µg/L totaal PFAS, inclusief PFOS en PFOA) voor de totale concentratie aan PFAS op te nemen als bijzondere milieuvoorwaarde, met een rapportering in het milieujaarverslag welke stoffen in welke concentraties worden geloosd (elke stof dat in een concentratie van groter dan of gelijk aan 0,1 µg/L wordt geloosd).
13. Eén van de in bovenstaande rapporten vermelde alternatieven voor PFOA zijn fluorotelomeeralcoholen. Deze vluchtige stoffen kunnen via de lucht en atmosferische depositie in het milieu terechtkomen, voornamelijk in de directe omgeving van het bedrijf.

Deze stoffen breken vervolgens af tot PFOS en PFOA. De milieu-impact van deze uitstoot is mogelijk groter dan de lozing van PFOS en PFOA via het afvalwater.

14. Agfa-Gevaert gebruikt als best beschikbare techniek een naverbrander om solventemissies te vernietigen. Omdat de koolstof-fluorverbinding zo sterk is, worden echter deze stoffen slechts bij zeer hoge temperaturen afgebroken. Bij onvolledige verbranding zijn de afbraakproducten gefluoreerde broeikasgassen, die honderden tot duizenden malen meer aardeopwarmend zijn dan koolstofdioxide.
15. Het is niet de bedoeling dat de vervuilingproblematiek van PFAS wordt afgewenteld op het klimaat. De uitstoot van gefluoreerde broeikasgassen moet zoveel mogelijk worden vermeden. We adviseren om volgende bijzondere milieuvoorwaarden op te leggen:
 - a. het is met onmiddellijke ingang verboden PFOS te gebruiken in de productieprocessen van fotografische producten. De lozingsnorm voor PFOS wordt geschrapt;
 - b. het is met ingang van 5 juli 2025 verboden PFOA te gebruiken in de productieprocessen van fotografische producten. De lozingsnorm van toepassing tot en met 4 juli 2025 is 0,1 µg/L;
 - c. de lozingsnorm voor totaal PFAS is 200 µg/L (inclusief PFOS en PFOA);
 - d. er is rapportageverplichting van elke PFAS die met een concentratie van groter dan of gelijk aan 0,1 µg/L wordt geloosd, met concentraties en vrachten in het lozingswater, in het milieujaarverslag.
 - e. indien fluorotelomeeralcoholen of andere gefluoreerde koolstofverbindingen worden gebruikt als alternatief in het productieproces, dan moet de emissie in het afvalwater en/of de lucht eveneens gerapporteerd worden. Er moet onderzocht worden wat de meest geschikte emissiegrenswaarde is;
 - f. indien fluorotelomeeralcoholen of andere gefluoreerde koolstofverbindingen worden gebruikt als alternatief in het productieproces, moeten de afvalproducten met toepassing van de best beschikbare technieken worden verwerkt on-site of door een erkende afvalverwerker. De uitstoot van gefluoreerde broeikasgassen moet zoveel mogelijk vermeden.
16. Er is een historische bodem- en grondwaterverontreiniging met gechloreerde solventen aanwezig op de site waarbij ook de aanwezigheid van PFOS en PFOA in de bodem en/of het grondwater is vastgesteld. Momenteel loopt een bodemsaneringsproject voor het verwijderen van de gechloreerde solventen uit de bodem en het grondwater waarbij mogelijk PFOS en PFOA via het opgepompte grondwater bij het bedrijfsafvalwater van de bodemsanering kunnen terecht komen. Echter, de lozing van het behandeld verontreinigd grondwater wordt geregeld door de lozingsnormen van het bodemsaneringsproject, niet door de lozingsnormen van de inrichting zelf.
17. In de bodemsanering wordt een bodemverontreiniging met verontreinigende stoffen met duidelijk andere stoffeigenschappen dan de verontreinigende stoffen betrokken die in het conform verklaarde bodemsaneringsproject zijn opgenomen en houdt een aanpassing van de emissiegrenswaarden in. Conform artikel 102 van de VLAREBO moet de opdrachtgever de voorgestelde aanpassing aanvragen door een nieuw bodemsaneringsproject op te stellen voor deze producten.

Departement Omgeving - Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten - Milieu Antwerpen (AGOP-M)

- advies gevraagd op 29 juli 2021;
- advies ontvangen op 6 oktober 2021;
- inhoud: deels gunstig, gelet op volgende elementen:

1. Bezwaarschrift Agfa-Gevaert

Op 2 september werd een bezwaarschrift ingediend door Agfa-Gevaert.

- a. Agfa-Gevaert geeft aan dat zij sinds 2008 verschillende maatregelen hebben getroffen om het gebruik van PFOS en PFOA stop te zetten in productieprocessen, wat door de jaren heen heeft geleid tot verlaagde concentraties van deze stoffen in het afvalwater, en ook tot lagere lozingsnormen. In het besluit van de deputatie van 6 maart 2008 (ref.: MLWV/07-50) werden nog de volgende lozingsnormen vastgesteld:

- PFOS: 1,5 mg/l;
 - PFOA: 4 mg/l.
 - b. Deze lozingsnormen werden stelselmatig aangescherpt. De actuele lozingsnormen die werden vastgesteld in het besluit van de deputatie van 22 december 2016 (MLAV1-2016-0138) zijn:
 - PFOS: 2 µg/l;
 - PFOA: 200 µg/l.
 - c. Agfa-Gevaert geeft aan dat het gebruik van PFOS in het productieproces ondertussen volledig werd stopgezet. Er wordt gesteld dat het gebruik van PFOA voor enkele producten nog noodzakelijk is wegens het gebrek aan volwaardige alternatieven. Agfa-Gevaert gaat niet akkoord met de stelling van de provincie dat het gebruik van PFOA sinds 4 juli 2020 verboden is door de POP-verordening (EU) 2019/1021 van 8 april 2020. Agfa-Gevaert vestigt hierbij de aandacht op deel A, bijlage 1 van de POP-verordening, waarin een specifieke vrijstelling is opgenomen voor het gebruik van PFOA voor foto-lithografische of etsprocessen bij de vervaardiging van halfgeleiders en fotografische coatings. Hierin wordt vermeld dat PFOA bij deze processen nog gebruikt mag worden tot en met 4 juli 2025. PFOA wordt gebruikt tijdens het gieten van fotografische film. Tijdens dit proces worden verschillende natte lagen tegelijk gegoten op een drager, en PFOA is nodig hierbij opdat deze lagen zich goed kunnen spreiden en om afstoting tussen deze lagen te kunnen vermijden. Agfa-Gevaert geeft aan dat er onderzocht wordt om PFOA te verwijderen uit het productieproces, maar dat dit onderzoek nog lopende is. Agfa-Gevaert stelt dat het schrappen van de norm gebaseerd is op een foutieve juridische en feitelijke grondslag, en wenst de norm voor PFOA te behouden.
 - d. Agfa-Gevaert stelt dat het schrappen van de norm voor PFOS eveneens niet haalbaar is. Ondanks dat PFOS niet meer aanwezig is in het productieproces blijkt dat er nog steeds residuaire concentraties aanwezig zijn op de site, zoals blijkt uit bodemsaneringswerken waarbij verontreinigd grondwater onttrokken en gezuiverd wordt. Agfa-Gevaert houdt zich voor om in de toekomst het verontreinigd grondwater te reinigen in de eigen waterzuiveringsinstallatie, met oog op (deels) hergebruik ervan. Agfa-Gevaert stelt dat een schrapping van de lozingsnorm voor PFOS het bodemsaneringsproject in het gedrang kan brengen.
 - e. Agfa-Gevaert stelt dat het schrappen van de lozingsnormen onredelijk zou zijn, en niet gebaseerd op inbreuken of milieuschade als gevolg van de exploitatie. Er wordt gesteld dat op basis van artikel 73 van het Omgevingsvergunningsdecreet de mogelijkheid wordt geboden om strengere bijzondere milieuvoorwaarden op te leggen, maar dat dit niet vrijblijvend kan gebeuren. Er dient voldaan te worden aan de criteria opgelegd door de Vlaamse Regering in artikel 3.3.0.1 en 3.3.0.3 van VLAREM II. In deze artikels wordt vermeld dat met het oog op bescherming van mens en milieu er strengere bijzondere milieuvoorwaarden kunnen opgelegd worden dan degene die haalbaar zijn door gebruik te maken van de BBT. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de technische, economische en praktische haalbaarheid van de voorgestelde maatregelen. De bepalingen van de BREF CWW zijn van toepassing op Agfa-Gevaert. In de BBT-conclusies zijn geen grenswaarden opgenomen voor de lozing van PFOS en PFOA. Volgens Agfa-Gevaert impliceert dit dat iedere bijsturing van de lozingsnormen naar beneden voor PFOS en PFOA een strengere afwijking van de bestaande BBT's betreft. Agfa-Gevaert geeft aan dat bijgevolg een motivatie dient gegeven te worden betreffende de praktische, economische en technische haalbaarheid van de voorgestelde schrapping van de lozingsnormen, maar dat deze ontbreekt. Agfa-Gevaert verwijst eveneens naar het redelijkheidsbeginsel in artikel 74 van het Omgevingsvergunningsdecreet, en stelt dat hier geen rekening mee gehouden wordt bij de voorgestelde ambtshalve bijstelling.
 - f. Agfa-Gevaert verzoekt om een voldoende lange overgangsperiode te voorzien waarin zij de lozingsnormen wensen te behouden. Zij wensen zelf om te wachten met een uitfasering van de normen tot 31 december 2030.
2. Alle procesafvalwaters van de diverse installaties op de sites G1, G2 en G5 worden verzameld in de procesriolering die deze afvalwaterstroom afleidt naar een biologische

afvalwaterzuivering die gesitueerd is op de site G5. In deze installatie wordt het merendeel van de organische vuilvracht afgebroken met een verwijderingsefficiëntie voor COD van meer dan 95%, tot CO₂ en stikstof. Het aanwezige zilver wordt gecapteerd en als biologisch slib afgevoerd naar metallurgische bedrijven waar het zilvertmetaal wordt teruggewonnen en uiteindelijk heringezet bij de productie van fotografische emulsies. Ca. 50% van de afvalwaterhoeveelheid wordt via een reverse osmoseproces verder gezuiverd om terug te worden ingezet in diverse installaties zoals koeltorens en de filmwasserij. Het effluent van de waterzuivering wordt geloosd op de openbare riolering, die uitkomt op de RWZI Schijnpoort. PFAS worden echter niet verwijderd in een biologisch waterzuiveringsproces. Een nazuivering met behulp van actief kool gebeurt tot op heden niet.

3. Via het emissiemeetnet van de VMM zijn meetresultaten van perfluorverbindingen beschikbaar. Uit deze metingen blijkt dat de concentratie aan PFOS onder de rapportagegrens van 0,1 µg/l liggen, of binnen de meetonzekerheid. Bij één meetresultaat is sprake van een concentratie van 0,38 µg/l. De concentraties aan PFOA variëren, met concentraties die liggen tussen 0,16 en 95,9 µg/l. Uit de zelfcontrolemetingen van 2017-2021 (driemaandelijke metingen) blijkt dat de concentratie aan PFOS nooit de huidige lozingsnorm van 2 µg/l overschrijdt, maar wel tijdens vijf metingen boven de rapportagegrens uitkomt, waarvan de laatste keer in september 2019. De concentratie aan PFOA varieert, maar ligt op enkele uitschieters na onder 20 µg/l. In 2019 lagen de concentraties telkens onder 5 µg/l.
4. Betreffende de aanpassing van de lozingsnormen sluit de afdeling GOP zich aan bij de visie van de VMM om de lozingsnormen voor PFOS en PFOA aan te passen op basis van de analyseresultaten. Aangezien de laatste jaren geen PFOS-concentraties werden waargenomen met een concentratie boven de rapportagegrens, en het gegeven dat actief koolfiltratie nog zou kunnen worden toegepast als behandeling van bodemsaneringswater, kan de lozingsnorm voor PFOS met onmiddellijke ingang geschrapt worden. Hierdoor zou de effectieve lozingsnorm voor PFOS terugvallen op de rapportagegrens, die momenteel 0,1 µg/l bedraagt.
5. Betreffende PFOA stelt de Europese POP-verordening 2019/1021 van 8 april 2020 dat het gebruik hiervan sinds 4 juli verboden is. Agfa-Gevaert haalt terecht aan dat er in deze verordening een uitzondering is voorzien voor het gebruik van PFOA voor de vervaardiging van fotografische coatings tot 4 juli 2025. Als gevolg hiervan stelt de VMM voor om de lozingsnorm voor PFOA niet direct te schrappen, en gedurende twee jaar nog een emissiegrenswaarde te behouden van 5 µg/l. Deze norm wordt als realistisch gezien aangezien de laatste jaren de concentratie aan PFOA in het afvalwater meestentijds onder 5 µg/l lag. Onze afdeling gaat akkoord met het voorstel van de VMM.
6. Er zijn zo'n 6000 PFAS-verbindingen gekend, van deze gevaarlijke organofluorverbindingen staan er momenteel 12 opgelijst in bijlage 4.2.5.2 bij titel II van het VLAREM. Deze beperkte set heeft bijgevolg een rapportagegrens in het VLAREM. Voor perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) is tevens een indelingscriterium vastgesteld, welke gelijkgesteld is aan de rapportagegrens. Ook gevaarlijke stoffen zonder indelingscriterium mogen echter niet zomaar geloosd worden. De lozing van bedrijfsafvalwater mag volgens hoofdstuk 4.2 van titel II van het VLAREM geen stoffen bevatten met een gehalte dat rechtstreeks of onrechtstreeks schadelijk zou kunnen zijn voor de gezondheid van de mens, van de flora of de fauna. Conform het Reductieprogramma 2016-2021, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering, dient bij gebrek aan een indelingscriterium of rapportagegrens, elke gevaarlijke stof met een meetbare concentratie opgenomen te worden in de omgevingsvergunning zodat de vergunningverlenende overheid een beoordeling kan doen en desgevallend bijzondere lozingsnormen kunnen worden opgelegd. Het is aangewezen een bijzondere voorwaarde in de vergunning op te nemen voor niet-nominatief in de vergunning genoemde parameters zodat duidelijk is aan welke normen deze parameters getoetst dienen te worden.
7. Uit de resultaten van het emissiemeetnet van de VMM en de zelfcontrolemetingen van het afvalwater van Agfa-Gevaert blijkt dat er naast PFOS en PFOA ook nog andere PFAS werden teruggevonden. Zo werden er van PFPeA, PFHxS, PFHxA, PFBS, PFBA, PFNA, PFHpA, PFPA, PFHpA en PFDA waarden boven de rapportagegrens (0,1 µg/l) gemeten.

8. Het bedrijf wordt er uitdrukkelijk op gewezen dat in de komende maanden duidelijke acties nodig zijn om de emissies van alle perfluorverbindingen verder significant te doen dalen en maximaal te vermijden. Het wordt noodzakelijk geacht om de lozingsnormen voor alle PFAS-verbindingen te beperken in de tijd, met name voor een periode van maximaal twee jaar. Het bedrijf krijgt deze tijd om het effect van optimalisaties en aanpassingen aan de waterzuiveringsinstallatie, het grondstoffengebruik en de productieprocessen verder te onderzoeken om zo te bepalen welke (eventuele) lozingsnormen na twee jaar technisch en consistent haalbaar zijn.
- Na het verstrijken van de termijn van twee jaar zou de effectieve lozingsnorm voor deze parameters terugvallen op het indelingscriterium of bij ontstentenis hiervan de rapportagegrens of bepalingsgrens. Deze overgangperiode biedt de exploitant de mogelijkheid om maatregelen te nemen inzake het grondstoffengebruik en de productieprocessen en te investeren in doorgedreven zuiveringstechnieken. Voor de overige PFAS worden geen lozingsnormen voorgesteld, zodat de effectieve lozingsnorm hiervan ook vastligt op het indelingscriterium of de rapportagegrens.
9. Het is nodig dat het bedrijf een monitoringsprogramma implementeert en dat daarbij frequent gemeten wordt. De frequente metingen dienen enerzijds om de verwijderingsefficiëntie van de PFAS-verbindingen in kaart te brengen en de verdere reductie bij de inzet van de zuiveringstechnieken op te volgen. Anderzijds dienen de analyseresultaten om na het vervallen van de lozingsnorm, aangezien die beperkt wordt in de tijd, als input te dienen indien de exploitant zelf initiatief neemt om deze parameter (PFOA) nog te mogen lozen na de einddatum van de tweejarige termijn van de voorgestelde lozingsnormen, en hiervoor normen aanvraagt.

Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

- Advies gevraagd op 29 juli 2021;
 - Advies ontvangen op 16 september 2021;
 - Inhoud: gunstig, gelet op volgende elementen:
1. Bezwaarschrift bedrijf
- a. Binnen een tijdspanne van 10 jaar is de lozingsnorm voor PFOS verlaagd van 1.500 µg/l naar 2 µg/l en voor PFOA van 4.000 µg/l naar 200 µg/l.
 - b. Het gebruik van PFOA is momenteel nog steeds noodzakelijk in enkele productieprocessen bij gebrek aan volwaardige alternatieven. De POP-verordening laat het gebruik van PFOA voor de vervaardiging van fotografische coatings nog toe tot 4 juli 2025. Een schrapping van de norm voor PFOA berust op een foutieve juridische basis.
 - c. Het gebruik van PFOS in de productie is volledig stopgezet. PFOS is echter wel nog aanwezig op de site en werd aangetroffen in grondwater dat wordt opgepompt voor de uitvoering van saneringswerken in het kader van het op 25 augustus 2014 goedgekeurde bodemsaneringsproject voor de verwijdering van gechloreerde solventen. Het is de bedoeling om dat bodemsaneringswater in de toekomst te blijven zuiveren in de eigen waterzuivering, zodat minstens een deel van het water kan hergebruikt worden. Daarom wenst het bedrijf de huidige lozingsnorm te behouden.
 - d. Er ligt geen door het bedrijf veroorzaakte milieuschade aan de basis van de beslissing tot bijstelling van de lozingsvoorwaarden, die bovendien zonder enig vooroverleg wordt ingeleid. Het OVD biedt de mogelijkheid om strengere bijzondere voorwaarden op te leggen dan BBT-conclusies, maar dit moet een uitzondering blijven en een dergelijke wijziging moet bijzonder gemotiveerd worden. Deze motivering is niet terug te vinden in het verzoek van de deputatie.
 - e. Het bedrijf voldoet aan de bepalingen van de BREF CWW. In deze BREF zijn geen normen voor PFOS en PFOA opgenomen.
 - f. Een aantal afvalwaterstromen worden opgevangen en aangeboden voor externe verwerking.
2. Het bedrijf heeft een fysico-chemische en een biologische (MBR) zuivering. Er is geen nazuivering met actief kool.

3. Op basis van de ons bekende meest recente wetenschappelijke informatie over de directe en indirecte toxiciteit van PFAS in het aquatisch ecosysteem wordt verwacht dat de lozingen voor meerdere PFAS zullen leiden tot een overschrijding van de draagkracht van de ontvangende waterloop. PFAS worden bovendien niet verwijderd in een biologische waterzuivering.
4. Het VMM emissiemeetnet heeft metingen van perfluorverbindingen van 2013 en 2018. Uit deze analyseresultaten blijkt dat vooral PFOA aanwezig is in het afvalwater. Er is wel een daling zichtbaar in 2018. Uit de analyses van 2018 blijkt het volgende: PFOS < rapportagegrens (RG) of binnen meetonzekerheid, behalve 1 meting 0,38 µg/l; PFOA tussen 0,16 en 95,9 µg/l met 4 metingen lager dan 5,21 µg/l en 2 uitschieters.
5. Door het bedrijf werden de analyseresultaten van het zelfcontroleprogramma van 2017 t.e.m. 2021 bezorgd. Uit deze analyseresultaten blijkt dat PFOS in 2020 en 2021 niet werd gemeten boven het IC (= RG). PFOA werd in 2020 en 2021 steeds gemeten in concentraties lager dan 5 µg/l.
6. In 2013 werden PFPeA, PFHxA, PFBA, PFNA, PFHpA en PFDA gemeten boven de RG. In 2018 werden PFPeA, PFHxS, PFHxA, PFBS, PFBA, PFNA en PFHpA gemeten boven de RG.
7. Uit het zelfcontroleprogramma blijkt van 2017 t.e.m. 2021 ook de aanwezigheid van PFBA, PFPA, PFHxA, PFHpA, PFNA en PFDA in concentraties boven de RG.
8. De VMM stelt voor om de lozingsvoorwaarden voor PFOA en PFOS aan te passen op basis van de beschikbare analyseresultaten. Voor PFOS is de rapportagegrens haalbaar. De emissiegrenswaarde van 2 µg/l kan geschrapt worden. Indien de stof nog wordt aangetroffen in het bodemsaneringswater kan geopteerd worden voor een behandeling van het bodemsaneringswater met actief kool.
9. Aangezien volgens de POP-PFOA restrictie PFOA nog mag gebruikt worden in o.a. fotografische coatings voor films tot en met 4 juli 2025, kan tijdelijk nog een emissiegrenswaarde van 5 µg/l toegestaan worden voor 2 jaar. Deze overgangperiode biedt de exploitant de mogelijkheid om maatregelen te treffen door deelstroombehandeling van de afvalwaterstromen van de processen waarin nog PFOA wordt gebruikt.
10. Gevaarlijke stoffen waarvoor geen emissiegrenswaarden zijn opgenomen in de omgevingsvergunning, mogen niet geloosd worden boven het indelingscriterium (IC) of de RG.
11. Zowel in het huidig lopende reductieprogramma als in het achtergronddocument bij de nieuwe Stroomgebiedbeheerplannen is het volgende opgenomen: Gevaarlijke stoffen zonder IC, moeten individueel vergund worden als ze geloosd worden in detecteerbare concentraties. Bij de bepaling van de uiteindelijke emissiegrenswaarde zal daarbij rekening gehouden worden met de Predicted No Effect Concentration (PNEC) van deze stof.
12. Addendum R3B bij de vergunningsaanvraag vereist dat de karakteristieken van het geloosde bedrijfsafvalwater volledig vermeld worden. Hierbij dienen ook volgende parameters opgegeven te worden: 'andere te verwachten gevaarlijke stoffen van bijlage 2 van titel II van het VLAREM die worden geloosd (in concentraties die hoger zijn dan de indelingscriteria, vermeld in de kolom 'indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)' van artikel 3 van bijlage 2.3.1 van titel II van het VLAREM). Als er geen kwaliteitsnormen gelden voor een gevaarlijke stof, wordt die alleen vermeld als ze relevant is voor het soort afvalwater. Daarbij wordt minstens gekeken naar de stoffen die in de inrichting geproduceerd of gebruikt worden.'
13. Artikel 4.2.2.1 van Vlarem II stelt dat bedrijfsafvalwater, ongeacht of het in gewone oppervlaktewateren dan wel in de openbare riolering wordt geloosd, geen stoffen mag bevatten in concentraties boven de indelingscriteria, die conform bijlage 2C als gevaarlijke stof zijn te beschouwen of die behoren tot de families en groepen van stoffen vermeld in deze bijlage 2C, noch enige andere stoffen met een gehalte dat rechtstreeks of onrechtstreeks schadelijk zou kunnen zijn voor de gezondheid van de mens, van de flora of de fauna.
14. Het bedrijf valt onder de BREF CWW.
15. In uitvoering van de Richtlijn Industriële Emissies en de BBT conclusies voor gangbare systemen voor gemeenschappelijk(e) behandeling en beheer van afvalwater en afvalgas in de chemiesector (CWW) moet het bedrijf ten laatste op 30 mei 2020 voldoen aan hoofdstuk 3.9 van de VLAREM III.
16. In dat kader vraagt VMM om uitgebreid te rapporteren over de implementatie van de artikels 3.9.2.2. en artikel 3.9.3.6 van VLAREM III.

17. In de rapportage moet een overzicht gegeven worden van de afvalwater deelstromen die bij de verschillende batchprocessen ontstaan, met onder andere aangifte van de gemiddelde concentraties en belastingswaarden voor PFAS, de biologische verwijderbaarheid van de deelstromen (BZV/CZV verhouding, Zahn Wellens) en het vermogen tot biologische inhibitie. Verder moet het bedrijf beschrijven welke procesgeïntegreerde technieken en afvalwaterbehandeling er worden toegepast aan de bron of voor de centrale zuivering, inclusief de prestatie ervan (zie BBT 2 van de BBT conclusies).
18. Tevens moet het bedrijf aangeven welke deelstromen moeten voorbehandeld of afgevoerd worden omdat zij:
 - a. tijdens de eindbehandeling niet afdoende kunnen worden gezuiverd (slecht of niet biologische afbreekbaar of verwijderbaar);
 - b. een remmende of toxische werking hebben op het actief slib van de biologische zuivering (met mogelijke slibuitspoeling tot gevolg).
19. De VMM stelt de volgende aanpassing van de lozingsvoorwaarden voor:
 - a. PFOS: schrappen;
 - b. PFOA: 5 µg/l voor 2 jaar.
20. De concentraties in het effluent van de niet-nominatief in de vergunning genoemde parameters welke bedoeld zijn in bijlage 2C bij titel II van het VLAREM, zijn beperkt tot concentraties opgenomen in de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Bij ontstentenis van een indelingscriterium zijn de concentraties beperkt tot de rapportagegrens of tot de bepaalbaarheidsgrens.

9. Advies Provinciale Omgevingsvergunningscommissie (POVC) d.d. 26 oktober 2021

1. Horen van de partijen

- De heer J. Verdonck, VP materials manufacturing bij Agfa-Gevaert, de heer I. Moons, milieucoördinator bij Agfa-Gevaert, en de heer B. Gille, milieuconsulent en jurist bij Sertius, worden gehoord namens de exploitant.
- De voorzitter verwijst naar de adviezen en vraagt of de gehoorde hierop wensen te reageren.
 - De heer Gille antwoordt dat op vrijdag 22 oktober 2021 een bijkomende toelichting van Agfa-Gevaert werd opgeladen in het Omgevingsloket.
 - De heer Gille verwijst naar de gevraagde schrapping van de lozingsvoorwaarden voor PFOA en merkt het volgende op:
 - De motivering voor de gevraagde schrapping van de lozingsnorm voor PFOA verwijst onterecht naar de POP-verordening. Deze verordening bevat een specifieke vrijstelling voor het gebruik van PFOA voor fotolithografische processen en etsprocessen bij de vervaardiging van halfgeleiders en fotografische coatings voor films. Dit betekent dat de aangehaalde motivering niet weerhouden kan worden. Bijgevolg kan Agfa-Gevaert nog tot 4 juli 2025 PFOA gebruiken in zijn productieproces.
 - Desondanks wil Agfa-Gevaert zijn verantwoordelijkheid nemen en versneld het gebruik van PFOA in zijn producten afbouwen. Agfa-Gevaert stelt daarom voor om de productie tegen 31 december 2023 volledig vrij van PFOA te maken. Dit zou 2 jaar eerder zijn dan voorzien in de POP-verordening. In ruil voor deze inspanning vraagt het bedrijf in de tussentijd een norm van 10 µg/l.
 - De heer Gille verwijst naar de gevraagde schrapping van de lozingsvoorwaarden voor PFOS en merkt het volgende op:
 - Voor PFOS is de situatie anders dan voor PFOA. Het gebruik van PFOS is niet meer toegelaten in de productieprocessen. Wel bestaat er nog een historische verontreiniging ten gevolge van de verwerking van PFOS-houdende film of van brandoefeningen met PFOS-houdend blusschuim. Agfa-Gevaert zou graag het historisch met PFOS verontreinigde bodemsaneringswater inzetten in de bedrijfsprocessen aan een debiet van 6 m³/uur.

Agfa-Gevaert is ervan overtuigd dat er PFOS geloosd zal worden tot uiterlijk 31 december 2023. Het bedrijf vraagt daarom om de lozingsnorm voor PFOS voorlopig te verlagen tot 1 µg/l. Vervolgens zal PFOS vanaf 1 januari 2024 onder de rapportagegrens geloosd worden.

- De heer Gille merkt op dat daags voor de zitting, op 25 oktober 2021, via het Omgevingsloket een addendum werd opgeladen in aanvulling op de nota waarnaar eerder verwezen werd. Hij licht deze als volgt toe:
 - De VMM en de AGOP-M stellen in hun adviezen bijzondere milieuvoorwaarden voor die geen deel uitmaken van de gevraagde ambtshalve bijstelling. Deze vraag tot bijstelling heeft namelijk alleen betrekking tot PFOS en PFOA; niet tot alle gevaarlijke stoffen. Agfa-Gevaert kan niet akkoord gaan met een ruimere bijstelling van de vergunningsvoorwaarden dan waartoe verzocht werd. Een dergelijke bijstelling zou ook illegaal zijn, zoals blijkt uit het volgende arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.
 - De heer Gille citeert uit het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 30 juni 2020: "De Raad is immers van oordeel dat de bevoegde overheid een in een omgevingsvergunning opgelegde milieuvoorwaarde niet zonder meer ruimer (of in meer) kan bijstellen dan de specifieke bijstelling waar conform artikel 82. eerste lid, 2° OVD om werd verzocht." De raad is dus van oordeel dat de bijstelling op vraag van de deputatie niet ook andere zaken mag normeren. Indien dit wel zou gebeuren, zou het openbaar onderzoek geschaad worden.
 - Het geciteerde arrest gaat evenwel over artikel 82. eerste lid, 2° OVD. Deze procedure volgt daarentegen artikel 82. eerste lid, 1° OVD. Toch kan aangenomen worden dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen zou oordelen dat het vermelde arrest ook voor deze procedure van toepassing is. Een beperking van de lozing voor PFAS-verbindingen tot het indelingscriterium is bijgevolg niet mogelijk.
 - Bovendien zou een dergelijke bijstelling ook een schending van het Vlarem II-besluit inhouden. De door de VMM en de AGOP-M voorgestelde bijzondere milieuvoorwaarden verwijzen expliciet naar de indelingscriteria vermeld in Bijlage 2C bij Titel II van het Vlarem. Als je daarvoor ook een vergunning zou moeten vragen, zou je het Vlarem aan het herschrijven zijn, wat onder de bevoegdheid van de Vlaamse Regering valt.
- De VMM verwijst naar het bodemsaneringswater en vraagt of gepland wordt om dit in het productieproces te gebruiken.
 - De heer Verdonk bevestigt dit en antwoordt dat dit water ontluicht en ontijzerd wordt en vervolgens gefilterd wordt door middel van een actief koolfilter. De optimalisatie van dit proces vraagt enige tijd.
 - De VMM merkt op dat net de actief koolfilter het gevoeligst is.
 - De heer Verdonk beaamt dat. Hij merkt op dat de onttrekking van het grondwater op eigen initiatief werd stilgelegd zodat de nodige tijd kan worden genomen. Ook wordt het eigen laboratorium van Agfa-Gevaert uitgerust om PFOS te meten om niet langer afhankelijk te zijn van commerciële laboratoria.
 - De VMM merkt op dat als gebruik wordt gemaakt van een actief koolfilter, de lozing van PFOS naar verwachting zonder problemen tot onder de rapportagegrens zal dalen, gelet op de analyseresultaten.
 - De heer Verdonk antwoordt dat ook te hopen, maar merkt op dat het hele proces nog aanleiding kan geven tot kleine lozingen van PFOS.
 - De VMM antwoordt dat het moeilijk in te beelden is dat de rapportagegrens zal overschreden worden, gelet op het feit dat geen PFOS in het productieproces wordt aangewend en gelet op de analyseresultaten.
 - De heer Verdonk legt uit dat het soms om kleine debieten gaat. Zo zou bijvoorbeeld in het weekend bij een lager debiet een accidentele lozing van slechts een halve gram per dag kunnen resulteren in een overschrijding.
 - De heer Gille herhaalt dat Agfa-Gevaert in se tot 2025 PFOA mag gebruiken in het productieproces. Het bedrijf nam zelf de beslissing om PFOA sneller uit te faseren. In de

tussentijd wordt nu een marge gevraagd, en dat slechts voor een korte periode. De heer Gille stelt verbaasd te zijn over de scepsis van de VMM. Hij benadrukt dat het grondwater aangewend zal worden in het productieproces in plaats van het te lozen. Hij geeft aan van mening te zijn dat het een eerbare vraag is om een overgangperiode tot 31 december 2023 te voorzien.

2. Omschrijving van de gevraagde bijstelling

- De omschrijving kan behouden blijven.

3. Openbaar onderzoek - bezwaren

- De ingediende bezwaren hebben betrekking op:
 - Verkeersoverlast – de bezwaarindiener maakt zich zorgen over de verkeersgeneratie als gevolg van een nieuwe supermarkt in de Septestraat.
 - Het CBS van de stad Antwerpen oordeelt dat het bezwaar geen betrekking heeft op voorliggende aanvraag tot bijstelling van de lozingsnormen voor PFAS. De POVC sluit zich aan bij deze beoordeling.
 - Gezondheidsklachten – de bezwaarindiener ervaart problemen aan de luchtwegen en ogen en merkt op dat ook gekeken moet worden naar andere emissies door Agfa-Gevaert.
 - Het CBS van de stad Antwerpen oordeelt dat de voorliggende bijstelling enkel betrekking heeft op de lozingsvoorwaarden voor bedrijfsafvalwater. Bij de beoordeling kan dus enkel rekening gehouden worden met aspecten die hiermee verband houden. De POVC sluit zich aan bij deze beoordeling.
- Het bezwaar van de exploitant wordt verder besproken, alsook in de adviezen van het CBS, de AGOP-M en de VMM.

4. Milieutechnische evaluatie

- Het bezwaar van de exploitant:
 - Op 19, 22 en 25 oktober bezorgde de exploitant nog extra informatie.
 - Het CBS van de stad Antwerpen oordeelt dat de provincie er foutief vanuit gaat dat PFOA niet meer gebruikt mag worden volgens de POP-verordening. De lozingsnormen opgenomen in de vergunning voor de exploitatie van de bedrijfssite staan los van de lozingsvoorwaarden die werden opgenomen in het besluit van de OVAM van het bodemsaneringsproject (BSP) met OVAM dossiernummer 7693. Het CBS van de stad Antwerpen stelt dat het bezwaar deels gegrond is.
 - De VMM en de AGOP-M houden in hun advies rekening met de opmerkingen van de exploitant.
 - Het ambtshalve initiatief van de Deputatie heeft enkel betrekking op PFOA en PFOS en kan niet verruimd worden naar andere parameters, zoals dit gedaan wordt in de bijzondere voorwaarden die door de AGOP-M en de VMM worden voorgesteld.
 - De POVC is van oordeel dat het openbaar onderzoek niet geschaad werd. Het arrest waarnaar de exploitant verwijst gaat over de situatie waarin de exploitant zelf een bijstelling van de vergunningsvoorwaarden aanvraagt. De POVC ziet in voorliggend dossier geen probleem, aangezien de voorwaarden van de AGOP-M en de VMM strenger zijn dan de algemene en sectorale voorwaarden. Ze kunnen bovendien gezien worden als aanvulling op de gevraagde ambtshalve bijstelling.
- Alle adviesinstanties merken op dat het gebruik van PFOA voor foto-lithografische of etsprocessen bij de vervaardiging van halfgeleiders en fotografische coatings nog steeds is toegelaten en dit tot 4 juli 2025 en dat dit momenteel nog wordt gebruikt bij Agfa-Gevaert als toevoeging aan de gietsolutie als bevochtiger en verspreider.
- De AGOP-M en de VMM verlenen een deels gunstig advies voor de voorgestelde bijstelling van de milieuvoorwaarde m.b.t. het schrappen van de lozingsnormen. Beide adviesinstanties stellen voor om de bijzondere lozingsnorm van 2 µg/l voor PFOS te schrappen en de lozingsnorm van PFOA bij te stellen tot 5 µg/l voor een termijn van 2 jaar. Ze stellen ook bijkomend studiewerk voor, zij het met een andere termijn.
 - De POVC stelt voor om, in plaats van de voorgestelde termijn tot twee jaar na datum van vergunningverlening, een concrete termijn t.e.m. 31 december 2023 op te leggen.

- De lozingsnormen voor PFOA wordt toegestaan voor een termijn van twee jaar. Zowel de AGOP-M als de VMM geven aan dat deze overgangperiode de exploitant de mogelijkheid biedt om maatregelen te nemen inzake acceptatiebeleid en te investeren in doorgedreven zuiveringstechnieken. Na het verstrijken van de termijn van twee jaar zou de effectieve lozingsnorm voor deze parameters terugvallen op het indelingscriterium of bij ontstentenis hiervan de rapportagegrens of bepalingsgrens.
- Zowel de AGOP-M als de VMM geven te kennen dat indien er geen lozingsnormen worden voorgesteld, de effectieve lozingsnorm hiervan ook vastligt op het indelingscriterium of de rapportagegrens. Dit wordt tevens opgenomen in een bijzondere voorwaarde.
- Zowel het CBS van de stad Mortsel als het CBS van de stad Antwerpen wijzen op het huidige bodemsaneringsproject en achten een bijsturing van het bodemsaneringsproject opportuun. Het CBS van de stad Mortsel verwijst naar artikel 102 van het VLAREBO. Het CBS van de stad Antwerpen wijst op een bijsturing van het BSP in overleg met OVAM en de bodemdeskundige.
 - De POVC merkt op dat zij niet bevoegd is om te adviseren over het bodemsaneringsproject.
- Het advies van het CBS van de stad Mortsel is gunstig maar met volgende opmerkingen:
 - Eventuele alternatieven voor PFOA zoals fluorotelomeeralcoholen kunnen bij gebruik eveneens afbreken tot PFOS of PFOA en een mogelijk hogere milieu-impact hebben dan de lozing van PFOS en PFOA via het afvalwater.
 - De koolstof-fluorverbinding is zo persistent dat zij door de naverbrander mogelijk slechts gedeeltelijk wordt afgebroken. Er kan bij onvolledige verbranding een allocatie van verontreiniging plaatsvinden van de uitstoot van PFOA en PFOS naar andere gefluoreerde broeikasgassen met een significante impact op het klimaat.
- Het CBS van de stad Mortsel stelt voor om de volgende voorwaarden op te leggen:
 - Het is met onmiddellijke ingang verboden PFOS te gebruiken in de productieprocessen van fotografische producten. De lozingsnorm voor PFOS wordt geschrapt.
 - De POVC stelt dat de lozingsnorm geschrapt wordt en stelt voor om bovenstaande bijzondere milieuvoorwaarde niet op te leggen, het bedrijf geeft in zijn motivatie zelf aan dat PFOS niet meer wordt gebruikt in het productieproces.
 - Het is met ingang van 5 juli 2025 verboden PFOA te gebruiken in de productieprocessen van fotografische producten. De lozingsnorm van toepassing tot en met 4 juli 2025 is 0,1 µg/l.
 - De POVC stelt voor om bovenstaande bijzondere milieuvoorwaarde niet op te leggen, voor de aanpassing van de lozingsnorm voor PFOA wordt verwezen naar het advies van de VMM en de AGOP-M.
 - De lozingsnorm voor totaal PFAS is 200 µg/l (inclusief PFOS en PFOA).
 - De POVC stelt voor om bovenstaande bijzondere milieuvoorwaarde niet op te leggen.
 - Er is rapportageverplichting van elke PFAS die met een concentratie van groter dan of gelijk aan 0,1 µg/l wordt geloosd, met concentraties en vrachten in het lozingswater, in het milieujaarverslag.
 - De POVC stelt voor om bovenstaande bijzondere milieuvoorwaarde niet op te leggen. Er mogen geen PFAS geloosd worden boven de rapportagegrens of bepaalbaarheidsgrens.
 - Indien fluorotelomeeralcoholen of andere gefluoreerde koolstofverbindingen worden gebruikt als alternatief in het productieproces, dan moet de emissie in het afvalwater en/of de lucht eveneens gerapporteerd worden. Er moet onderzocht worden wat de meest geschikte emissiegrenswaarde is.
 - De POVC stelt voor om bovenstaande bijzondere milieuvoorwaarde niet op te leggen. De voorliggende vraag tot bijstelling heeft alleen betrekking tot PFAS.
 - Indien fluorotelomeeralcoholen of andere gefluoreerde koolstofverbindingen worden gebruikt als alternatief in het productieproces, moeten de afvalproducten met toepassing van de best beschikbare technieken worden verwerkt on-site of door een erkende

afvalverwerker. De uitstoot van gefluoreerde broeikasgassen moet zoveel mogelijk vermeden.

- De POVC stelt voor om bovenstaande bijzondere milieuvoorwaarde niet op te leggen. De voorliggende vraag tot bijstelling heeft alleen betrekking tot PFAS.
- Het advies van het CBS van de stad Antwerpen is gunstig, met volgende bemerking:
 - De formele motivatie van de voorliggende bijstelling dient aangevuld te worden, rekening houdende met de opmerkingen van de exploitant.
 - De POVC verwijst naar de adviezen van de AGOP-M en de VMM.
- De POVC volgt de adviezen en stelt voor de lozingsvoorwaarden bij te stellen zoals voorgesteld en gemotiveerd door de AGOP-M en de VMM.

5. Watertoets

- Voor de aspecten van de lozing kan verwezen worden naar de uitgebrachte adviezen.
- #### 6. Voorstel van omschrijving van de gewijzigde milieuvorwaarden:

- In afwijking/ ter aanvulling van de algemene en sectorale lozingsvoorwaarden zijn volgende bijzondere lozingsnormen voor perfluoriden van toepassing voor de lozing van bedrijfsafvalwater via de afvalwaterzuiveringsinstallatie:

Parameter	Norm (mg/l)
PFOS	geschrapt
PFOA	0,005 t.e.m. 31/12/2023

Bovenstaande parameter, evenals de parameters PFOS, PFPeA, PFHxS, PFHxA, PFBS, PFBA, PFNA, PFHpA, PFPA, en PFDA worden minstens maandelijks gemeten zowel voor als na de zuivering.

- Binnen een termijn van 6 maanden moet er een overzicht gegeven worden van de afvalwater deelstromen die bij de verschillende batchprocessen ontstaan, met onder andere aangifte van de gemiddelde concentraties en belastingswaarden voor PFAS, de biologische verwijderbaarheid van de deelstromen (BZV/CZV verhouding, Zahn Wellens) en het vermogen tot biologische inhibitie. Verder moet het bedrijf beschrijven welke procesgeïntegreerde technieken en afvalwaterbehandeling er worden toegepast aan de bron, inclusief de prestatie ervan (zie BBT 2 van de BBT conclusies CWW).

Tevens moet het bedrijf aangeven welke deelstromen dienen voorbehandeld of afgevoerd te worden omdat zij (zie BBT 11 van de BBT conclusies CWW):

- tijdens de eindbehandeling niet afdoende kunnen worden gezuiverd (slecht of niet biologische afbreekbaar of verwijderbaar);
- een remmende of toxische werking hebben op het actief slib van de biologische zuivering (met mogelijke slibuitspoeling tot gevolg).

Deze informatie dient bezorgd te worden aan de vergunningverlenende overheid (dossiers.omgevingsvergunningen@provincieantwerpen.be) die deze ter evaluatie zal overmaken aan de VMM en de AGOP-M en ter informatie aan de afdeling Handhaving.

- Met het oog op het bereiken van de milieukwaliteitsdoelstellingen van de ontvangende waterloop, moet binnen een termijn van twee jaar een studie worden uitgevoerd naar optimalisatie van de bestaande zuiveringstechnieken of de toepassing van alternatieve technieken, rekening houdend met de toepassing van de beste beschikbare technieken, voor de verdere verwijdering van de concentraties aan fluoriden uit het effluent. Ook preventieve maatregelen op vlak van grondstoffengebruik, productieprocessen dienen te worden onderzocht. Uit de meetgegevens moet duidelijk worden of de geïnstalleerde zuiveringstechnieken geschikt zijn om PFAS-verbindingen op doeltreffende wijze te verwijderen uit het afvalwater. Deze metingen moeten op regelmatige basis (minstens maandelijks) en zowel voor als na de verschillende zuiveringsstappen gebeuren. Hierbij worden zowel de nominatief in de vergunning genoemde perfluorverbindingen gemeten als alle andere perfluorverbindingen die (onder meer gebaseerd op proceskennis) mogelijk in het afvalwater kunnen voorkomen.

Indien blijkt dat de zuivering de korte keten PFAS-verbindingen onvoldoende verwijderen, dan moeten andere oplossingen gezocht worden. Desgevallend bevat de studie een plan van aanpak voor deze andere oplossingen.

Als leidraad voor de studie moet de rapportagegrens, of bij ontstentenis daarvan de bepalingsgrens, van de PFAS-verbindingen als streefwaarde gehanteerd worden. Voor de PFAS-verbindingen die zijn opgelijst in bijlage 4.2.5.2 bij titel II van het VLAREM m.b.t. controle inrichting voor lozingen van afvalwaters, bedraagt de rapportagegrens momenteel 100 ng/l (= 0,1 µg/l). Er dient tevens een voorstel van timing van de realisatie ervan uit deze studie geformuleerd te worden.

De studie moet bezorgd worden aan de vergunningverlenende overheid (dossiers.omgevingsvergunningen@provincieantwerpen.be) die deze ter evaluatie zal bezorgen aan de VMM en de AGOP-M en ter informatie aan de afdeling Handhaving van het departement omgeving. Op basis van deze studie moet een aanpassing van de omgevingsvergunning worden aangevraagd indien het bedrijf na de einddatum van de beperkte termijn van de lozingsnorm nog PFAS-verbindingen wenst te lozen boven de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Of, bij ontstentenis van een indelingscriterium, boven de rapportagegrens of de bepalingsgrens.

- De concentraties in het effluent van de niet-nominatief in de vergunning genoemde parameters welke bedoeld zijn in bijlage 2C bij titel II van het VLAREM, zijn beperkt tot concentraties opgenomen in de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Bij ontstentenis van een indelingscriterium zijn de concentraties beperkt tot de rapportagegrens of tot de bepalingsgrens.

Na goedkeuring zullen op de inrichting voortaan volgende bijzondere milieuvoorwaarde(n) van toepassing zijn:

1. In afwijking en/of ter aanvulling van de algemene en sectorale lozingsvoorwaarden zijn volgende bijzondere lozingsnormen van toepassing:

Parameter	Norm (mg/l)
CZV	400
zwevende stoffen	110
N	45
P	5
Ba	0,12
Cu	0,1
Ti	0,3
Ag	0,2 tot 31 december 2022 0,05 jaargemiddeld tot 31 december 2022
Zn	0,35
bromiden	250
chloriden	600
sulfaten	1.000
fenolen totaal	0,025
fenol	0,02
octylfenol	0,0005
nonylfenol	0,003 tot 31 december 2022
AOX	1 tot 31 december 2022
EOX	0,015
PFOA	0,005 t.e.m. 31 december 2023
PFOS	geschrapt
anionische detergenten	1
niet-ionogene en kationische detergenten	3

2. Elk jaar informeert de exploitant de AGOP-Milieu en de VMM over de stand van zaken van het onderzoek naar de bronnen van de parameters nonylfenol en AOX en de verdere reductie van de parameters nonylfenol, AOX en Ag.
3. In toepassing van artikel 4.4.4.2.§2 van Vlarem II wordt voor de toetsing aan de bepalingen van hoofdstuk 4.4 'Beheersing van luchtverontreiniging' van Vlarem II gewerkt met behulp van het opmaken van massabalansen voor die afgaskanalen waarvoor nabehandelingsapparatuur aan het einde van de pijp niet noodzakelijk is.
4. In toepassing van artikel 5.2.1.2.§2 van Vlarem II is de installatie en het gebruik van een geijkte weegbrug niet verplicht, mits voldaan wordt aan volgende voorwaarden:
 - a) de hoeveelheid afvalwater wordt op de site G6 gewogen en op de sites G4 en G8 in volle IBC's opgevangen;
 - b) de hoeveelheden afvalwater worden op de vrachtbrieven genoteerd;
 - c) de tankwagen en de IBC's m.b.t. afvalwater worden integraal geloosd op de site G2.l.
5. In afwijking van de bepalingen van artikel 7.2.1.4 en artikel 7.2.1.1 van het Vlarema kan het uitgebreide register van de verwerkte en geproduceerde afvalstoffen beperkt worden tot een verzameling van identificatieformulieren aangevuld met hoeveelheden.
6. In afwijking van artikel 5.2.1.5§5 van Vlarem II dient er geen groenscherm voorzien te worden.
7. Binnen een termijn van 6 maanden moet er een overzicht gegeven worden van de afvalwater deelstromen die bij de verschillende batchprocessen ontstaan, met onder andere aangifte van de gemiddelde concentraties en belastingswaarden voor PFAS, de biologische verwijderbaarheid van de deelstromen (BZV/CZV verhouding, Zahn Wellens) en het vermogen tot biologische inhibitie. Verder moet het bedrijf beschrijven welke procesgeïntegreerde technieken en afvalwaterbehandeling er worden toegepast aan de bron, inclusief de prestatie ervan (zie BBT 2 van de BBT conclusies CWW).

Tevens moet het bedrijf aangeven welke deelstromen dienen voorbehandeld of afgevoerd te worden omdat zij (zie BBT 11 van de BBT conclusies CWW):

 - a. tijdens de eindbehandeling niet afdoende kunnen worden gezuiverd (slecht of niet biologische afbreekbaar of verwijderbaar);
 - b. een remmende of toxische werking hebben op het actief slib van de biologische zuivering (met mogelijke slibuitspoeling tot gevolg).

Deze informatie dient bezorgd te worden aan de vergunningverlenende overheid (dossiers.omgevingsvergunningen@provincieantwerpen.be) die deze ter evaluatie zal overmaken aan de VMM en de AGOP-M en ter informatie aan de afdeling Handhaving.

8. De parameters PFOA, PFOS, PFPeA, PFHxS, PFHxA, PFBS, PFBA, PFNA, PFPA, PFHpA en PFDA worden minstens maandelijks gemeten zowel voor als na de zuivering.
9. Met het oog op het bereiken van de milieukwaliteitsdoelstellingen van de ontvangende waterloop, moet binnen een termijn van twee jaar een studie worden uitgevoerd naar optimalisatie van de bestaande zuiveringstechnieken of de toepassing van alternatieve technieken, rekening houdend met de toepassing van de beste beschikbare technieken, voor de verdere verwijdering van de concentraties aan fluoriden uit het effluent. Ook preventieve maatregelen op vlak van grondstoffengebruik, productieprocessen dienen te worden onderzocht. Uit de meetgegevens moet duidelijk worden of de geïnstalleerde zuiveringstechnieken geschikt zijn om PFAS-verbindingen op doeltreffende wijze te verwijderen uit het afvalwater. Deze metingen moeten op regelmatige basis (minstens maandelijks) en zowel voor als na de verschillende zuiveringsstappen gebeuren. Hierbij worden zowel de nominatief in de vergunning genoemde perfluorverbindingen gemeten als alle andere perfluorverbindingen die (onder meer gebaseerd op proceskennis) mogelijk in het afvalwater kunnen voorkomen.

Indien blijkt dat de zuivering de korte keten PFAS-verbindingen onvoldoende verwijderen, dan moeten andere oplossingen gezocht worden. Desgevallend bevat de studie een plan van aanpak voor deze andere oplossingen.

Als leidraad voor de studie moet de rapportagegrens, of bij ontstentenis daarvan de bepalingsgrens, van de PFAS-verbindingen als streefwaarde gehanteerd worden. Voor de PFAS-verbindingen die zijn opgelijst in bijlage 4.2.5.2 bij titel II van het VLAREM m.b.t.

controle inrichting voor lozingen van afvalwaters, bedraagt de rapportagegrens momenteel 100 ng/l (= 0,1 µg/l). Er dient tevens een voorstel van timing van de realisatie ervan uit deze studie geformuleerd te worden.

De studie moet bezorgd worden aan de vergunningverlenende overheid (dossiers.omgevingsvergunningen@provincieantwerpen.be) die deze ter evaluatie zal bezorgen aan de VMM en de AGOP-M en ter informatie aan de afdeling Handhaving van het departement omgeving. Op basis van deze studie moet een aanpassing van de omgevingsvergunning worden aangevraagd indien het bedrijf na de einddatum van de beperkte termijn van de lozingsnorm nog PFAS-verbindingen wenst te lozen boven de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Of, bij ontstentenis van een indelingscriterium, boven de rapportagegrens of de bepalingsgrens.

10. De concentraties in het effluent van de niet-nominatief in de vergunning genoemde parameters welke bedoeld zijn in bijlage 2C bij titel II van het VLAREM, zijn beperkt tot concentraties opgenomen in de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Bij ontstentenis van een indelingscriterium zijn de concentraties beperkt tot de rapportagegrens of tot de bepalingsgrens.

Conclusie: gunstig.

10.Beoordeling

De beoordeling zoals opgenomen in het advies van de POVC wordt bijgetreden.

Voor de toetsing van de aanvraag aan de kenmerken van het watersysteem, en aan de doelstellingen en beginselen van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, wordt verwezen naar de beoordeling in het advies van de POVC.

Er kan gesteld worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde bijstelling, mits de in onderhavig besluit opgelegde milieuvoorwaarden worden nageleefd, tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt.

Ingevolge het verzoek tot bijstelling worden de milieuvoorwaarden aangepast.

B E S L U I T

ARTIKEL 1 - Voorwerp

Ambtshalve worden de milieuvoorwaarden, opgelegd bij besluit van de deputatie van 22 december 2016 met kenmerk MLAV1-2016-0138, voor de exploitatie door nv Agfa-Gevaert (KBO 404.021.727) van een vervaardigen van fotografische producten (inrichtingsnummer omgevingsloket 20181004-0097), gelegen te 2600 Berchem (Antwerpen) en 2640 Mortsel, Septestraat 27, bijgesteld als volgt:

- In afwijking/ ter aanvulling van de algemene en sectorale lozingsvoorwaarden zijn volgende bijzondere lozingsnormen voor perfluoriden van toepassing voor de lozing van bedrijfsafvalwater via de afvalwaterzuiveringsinstallatie:

Parameter	Norm (mg/l)
PFOS	geschrapt
PFOA	0,005 t.e.m. 31/12/2023

- Bovenstaande parameter, evenals de parameters PFOS, PFPeA, PFHxS, PFHxA, PFBS, PFBA, PFNA, PFHpA, PFPA, en PFDA worden minstens maandelijks gemeten zowel voor als na de zuivering.
- Binnen een termijn van 6 maanden moet er een overzicht gegeven worden van de afvalwater deelstromen die bij de verschillende batchprocessen ontstaan, met onder andere aangifte van de gemiddelde concentraties en belastingswaarden voor PFAS, de biologische verwijderbaarheid van de deelstromen (BZV/CZV verhouding, Zahn Wellens) en het vermogen tot biologische inhibitie. Verder moet het bedrijf beschrijven welke procesgeïntegreerde technieken en afvalwaterbehandeling er worden toegepast aan de bron, inclusief de prestatie ervan (zie BBT 2 van de BBT conclusies CWW).
Tevens moet het bedrijf aangeven welke deelstromen dienen voorbehandeld of afgevoerd te worden omdat zij (zie BBT 11 van de BBT conclusies CWW):
 - tijdens de eindbehandeling niet afdoende kunnen worden gezuiverd (slecht of niet biologische afbreekbaar of verwijderbaar);
 - een remmende of toxische werking hebben op het actief slib van de biologische zuivering (met mogelijke slibuitspoeling tot gevolg).

Deze informatie dient bezorgd te worden aan de vergunningverlenende overheid (dossiers.omgevingsvergunningen@provincieantwerpen.be) die deze ter evaluatie zal overmaken aan de VMM en de AGOP-M en ter informatie aan de afdeling Handhaving.

- Met het oog op het bereiken van de milieukwaliteitsdoelstellingen van de ontvangende waterloop, moet binnen een termijn van twee jaar een studie worden uitgevoerd naar optimalisatie van de bestaande zuiveringstechnieken of de toepassing van alternatieve technieken, rekening houdend met de toepassing van de beste beschikbare technieken, voor de verdere verwijdering van de concentraties aan fluoriden uit het effluent. Ook preventieve maatregelen op vlak van grondstoffengebruik, productieprocessen dienen te worden onderzocht. Uit de meetgegevens moet duidelijk worden of de geïnstalleerde zuiveringstechnieken geschikt zijn om PFAS-verbindingen op doeltreffende wijze te verwijderen uit het afvalwater. Deze metingen moeten op regelmatige basis (minstens maandelijks) en zowel voor als na de verschillende zuiveringsstappen gebeuren. Hierbij worden zowel de nominatief in de vergunning genoemde perfluorverbindingen gemeten als alle andere perfluorverbindingen die (onder meer gebaseerd op proceskennis) mogelijk in het afvalwater kunnen voorkomen.
Indien blijkt dat de zuivering de korte keten PFAS-verbindingen onvoldoende verwijderen, dan moeten andere oplossingen gezocht worden. Desgevallend bevat de studie een plan van aanpak voor deze andere oplossingen.
Als leidraad voor de studie moet de rapportagegrens, of bij ontstentenis daarvan de bepalingsgrens, van de PFAS-verbindingen als streefwaarde gehanteerd worden. Voor de

PFAS-verbindingen die zijn opgelijst in bijlage 4.2.5.2 bij titel II van het VLAREM m.b.t. controle inrichting voor lozingen van afvalwaters, bedraagt de rapportagegrens momenteel 100 ng/l (= 0,1 µg/l). Er dient tevens een voorstel van timing van de realisatie ervan uit deze studie geformuleerd te worden.

De studie moet bezorgd worden aan de vergunningverlenende overheid (dossiers.omgevingsvergunningen@provincieantwerpen.be) die deze ter evaluatie zal bezorgen aan de VMM en de AGOP-M en ter informatie aan de afdeling Handhaving van het departement omgeving. Op basis van deze studie moet een aanpassing van de omgevingsvergunning worden aangevraagd indien het bedrijf na de einddatum van de beperkte termijn van de lozingsnorm nog PFAS-verbindingen wenst te lozen boven de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Of, bij ontstentenis van een indelingscriterium, boven de rapportagegrens of de bepalingsgrens.

- De concentraties in het effluent van de niet-nominatief in de vergunning genoemde parameters welke bedoeld zijn in bijlage 2C bij titel II van het VLAREM, zijn beperkt tot concentraties opgenomen in de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Bij ontstentenis van een indelingscriterium zijn de concentraties beperkt tot de rapportagegrens of tot de bepalingsgrens.

Voortaan zijn volgende bijzondere milieuvoorwaarden van toepassing op de inrichting in zijn geheel:

1. In afwijking en/of ter aanvulling van de algemene en sectorale lozingsvoorwaarden zijn volgende bijzondere lozingsnormen van toepassing:

Parameter	Norm (mg/l)
CZV	400
zwevende stoffen	110
N	45
P	5
Ba	0,12
Cu	0,1
Ti	0,3
Ag	0,2 tot 31 december 2022 0,05 jaargemiddeld tot 31 december 2022
Zn	0,35
bromiden	250
chloriden	600
sulfaten	1.000
fenolen totaal	0,025
fenol	0,02
octylfenol	0,0005
nonylfenol	0,003 tot 31 december 2022
AOX	1 tot 31 december 2022
EOX	0,015
PFOA	0,005 t.e.m. 31 december 2023
anionische detergenten	1
niet-ionogene en kationische detergenten	3

2. Elk jaar informeert de exploitant de AGOP-Milieu en de VMM over de stand van zaken van het onderzoek naar de bronnen van de parameters nonylfenol en AOX en de verdere reductie van de parameters nonylfenol, AOX en Ag.

3. In toepassing van artikel 4.4.4.2.§2 van Vlarem II wordt voor de toetsing aan de bepalingen van hoofdstuk 4.4 'Beheersing van luchtverontreiniging' van Vlarem II gewerkt met behulp van het opmaken van massabalansen voor die afgaskanalen waarvoor nabehandelingsapparatuur aan het einde van de pijp niet noodzakelijk is.
4. In toepassing van artikel 5.2.1.2.§2 van Vlarem II is de installatie en het gebruik van een geijkte weegbrug niet verplicht, mits voldaan wordt aan volgende voorwaarden:
 - a) de hoeveelheid afvalwater wordt op de site G6 gewogen en op de sites G4 en G8 in volle IBC's opgevangen;
 - b) de hoeveelheden afvalwater worden op de vrachtbrieven genoteerd;
 - c) de tankwagen en de IBC's m.b.t. afvalwater worden integraal geloosd op de site G2.I.
5. In afwijking van de bepalingen van artikel 7.2.1.4 en artikel 7.2.1.1 van het Vlarema kan het uitgebreide register van de verwerkte en geproduceerde afvalstoffen beperkt worden tot een verzameling van identificatieformulieren aangevuld met hoeveelheden.
6. In afwijking van artikel 5.2.1.5§5 van Vlarem II dient er geen groenscherm voorzien te worden.
7. Binnen een termijn van 6 maanden moet er een overzicht gegeven worden van de afvalwater deelstromen die bij de verschillende batchprocessen ontstaan, met onder andere aangifte van de gemiddelde concentraties en belastingswaarden voor PFAS, de biologische verwijderbaarheid van de deelstromen (BZV/CZV verhouding, Zahn Wellens) en het vermogen tot biologische inhibitie. Verder moet het bedrijf beschrijven welke procesgeïntegreerde technieken en afvalwaterbehandeling er worden toegepast aan de bron, inclusief de prestatie ervan (zie BBT 2 van de BBT conclusies CWW).

Tevens moet het bedrijf aangeven welke deelstromen dienen voorbehandeld of afgevoerd te worden omdat zij (zie BBT 11 van de BBT conclusies CWW):

 - a) tijdens de eindbehandeling niet afdoende kunnen worden gezuiverd (slecht of niet biologische afbreekbaar of verwijderbaar);
 - b) een remmende of toxische werking hebben op het actief slib van de biologische zuivering (met mogelijke slibuitspoeling tot gevolg).

Deze informatie dient bezorgd te worden aan de vergunningverlenende overheid (dossiers.omgevingsvergunningen@provincieantwerpen.be) die deze ter evaluatie zal overmaken aan de VMM en de AGOP-M en ter informatie aan de afdeling Handhaving.

8. De parameters PFOA, PFOS, PFPeA, PFHxS, PFHxA, PFBS, PFBA, PFNA, PFPA, PFHpA en PFDA worden minstens maandelijks gemeten zowel voor als na de zuivering.
9. Met het oog op het bereiken van de milieukwaliteitsdoelstellingen van de ontvangende waterloop, moet binnen een termijn van twee jaar een studie worden uitgevoerd naar optimalisatie van de bestaande zuiveringstechnieken of de toepassing van alternatieve technieken, rekening houdend met de toepassing van de beste beschikbare technieken, voor de verdere verwijdering van de concentraties aan fluoriden uit het effluent. Ook preventieve maatregelen op vlak van grondstoffengebruik, productieprocessen dienen te worden onderzocht. Uit de meetgegevens moet duidelijk worden of de geïnstalleerde zuiveringstechnieken geschikt zijn om PFAS-verbindingen op doeltreffende wijze te verwijderen uit het afvalwater. Deze metingen moeten op regelmatige basis (minstens maandelijks) en zowel voor als na de verschillende zuiveringsstappen gebeuren. Hierbij worden zowel de nominatief in de vergunning genoemde perfluorverbindingen gemeten als alle andere perfluorverbindingen die (onder meer gebaseerd op proceskennis) mogelijk in het afvalwater kunnen voorkomen.

Indien blijkt dat de zuivering de korte keten PFAS-verbindingen onvoldoende verwijderen, dan moeten andere oplossingen gezocht worden. Desgevallend bevat de studie een plan van aanpak voor deze andere oplossingen.

Als leidraad voor de studie moet de rapportagegrens, of bij ontstentenis daarvan de bepalingsgrens, van de PFAS-verbindingen als streefwaarde gehanteerd worden. Voor de PFAS-verbindingen die zijn opgelijst in bijlage 4.2.5.2 bij titel II van het VLAREM m.b.t. controle inrichting voor lozingen van afvalwaters, bedraagt de rapportagegrens momenteel 100 ng/l (= 0,1 µg/l). Er dient tevens een voorstel van timing van de realisatie ervan uit deze studie geformuleerd te worden.

De studie moet bezorgd worden aan de vergunningverlenende overheid (dossiers.omgevingsvergunningen@provincieantwerpen.be) die deze ter evaluatie zal bezorgen aan de VMM en de AGOP-M en ter informatie aan de afdeling Handhaving van het departement omgeving. Op basis van deze studie moet een aanpassing van de omgevingsvergunning worden aangevraagd indien het bedrijf na de einddatum van de beperkte termijn van de lozingsnorm nog PFAS-verbindingen wenst te lozen boven de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Of, bij ontstentenis van een indelingscriterium, boven de rapportagegrens of de bepalingsgrens.

10. De concentraties in het effluent van de niet-nominatief in de vergunning genoemde parameters welke bedoeld zijn in bijlage 2C bij titel II van het VLAREM, zijn beperkt tot concentraties opgenomen in de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Bij ontstentenis van een indelingscriterium zijn de concentraties beperkt tot de rapportagegrens of tot de bepalingsgrens.

ARTIKEL 2

De projectinhoudversie zoals vermeld in de referentie van het OMV-loket onder titel "1. Gegevens van de inrichting/project" maakt integraal deel uit van dit besluit.

Deze beslissing werd genomen op basis van de gegevens, die worden geacht door de aanvrager te goeder trouw te zijn verstrekt. Indien deze gegevens op een later tijdstip onvolledig en/of onjuist blijken te zijn, berust de verantwoordelijkheid hiervoor volledig bij de aanvrager. De vergunningverlenende overheid en alle toezichthoudende overheden kunnen in voorkomend geval een beroep doen op alle mogelijke wettelijke middelen om de gevolgen van voormelde onjuistheden en/of onvolledigheden zo snel mogelijk te beëindigen.

ARTIKEL 3

- §1. Voor elke verandering van de vergunde inrichting gelden de bepalingen van artikel 6 van het Omgevingsvergunningsdecreet.
- §2. Elke overdracht die betrekking heeft op een vergunningsplichtige exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit moet vooraf worden gemeld aan de vergunningverlenende overheid, overeenkomstig de bepalingen van artikel 97 van het Besluit omgevingsvergunning.
- §3. Een hernieuwing van een omgevingsvergunning die of van een gedeelte ervan dat voor bepaalde duur is verleend, moet worden aangevraagd overeenkomstig artikel 70 van het Omgevingsvergunningsdecreet uiterlijk tussen de 24 en 12 maanden vóór het verstrijken van de vergunningstermijn van de lopende vergunning.

ARTIKEL 4

Inzake de mogelijkheid en modaliteiten om beroep in te dienen tegen voorgaand besluit wordt uitdrukkelijk verwezen naar de artikelen 90 e.v. van het Omgevingsvergunningsdecreet en de artikelen 108 en 109 van het Omgevingsvergunningsbesluit.

Ter informatie en onder voorbehoud van alle rechten wordt het volgende meegedeeld: de Vlaamse Regering is bevoegd in laatste administratieve aanleg voor beroepen tegen uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissingen van de deputatie in eerste administratieve aanleg (adres: Vlaamse minister van Leefmilieu, Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel).

Artikel 54 van het Omgevingsvergunningsdecreet bepaalt dat het beroep op straffe van onontvankelijkheid ingesteld dient te worden binnen een termijn van dertig dagen die ingaat:

- 1° de dag na de datum van de betekening van de bestreden beslissing voor die personen of instanties aan wie de beslissing betekend wordt;
- 2° de dag na het verstrijken van de beslissingstermijn als de omgevingsvergunning in eerste administratieve aanleg stilzwijgend geweigerd wordt;
- 3° de dag na de eerste dag van de aanplakking van de bestreden beslissing in de overige gevallen.

Artikel 56 van het Omgevingsvergunningsdecreet bepaalt dat het beroep op straffe van onontvankelijkheid per beveiligde zending dient te worden ingediend bij de bevoegde overheid en dat wie het beroep instelt, op straffe van onontvankelijkheid gelijktijdig en per beveiligde zending een afschrift van het beroepschrift bezorgt aan:

- 1° de vergunningsaanvrager behalve als hij zelf het beroep instelt;
- 2° de deputatie als die in eerste administratieve aanleg de beslissing heeft genomen;
- 3° het college van burgemeester en schepenen behalve als die zelf het beroep instelt.

Artikel 109 van het Omgevingsvergunningsbesluit vermeldt over de vormvoorschriften van het beroepschrift het volgende:

Art. 109 Het beroepschrift bevat op straffe van onontvankelijkheid:

- 1° de naam, de hoedanigheid en het adres van de beroepsindiener;
- 2° de identificatie van de bestreden beslissing en van het onroerend goed, de inrichting of exploitatie die het voorwerp uitmaakt van die beslissing;
- 3° als het beroep wordt ingesteld door een lid van het betrokken publiek:
 - a) een omschrijving van de gevolgen die hij ingevolge de bestreden beslissing ondervindt of waarschijnlijk ondervindt;
 - b) het belang dat hij heeft bij de besluitvorming over de bijstelling van de vergunningsvoorwaarden;
- 4° de redenen waarom het beroep wordt ingesteld;
- 5° voorkomend geval, het verzoek om door de bevoegde omgevingsvergunningscommissie gehoord te worden.

Het beroepsdossier bevat de volgende bewijsstukken:

- 1° in voorkomend geval, een bewijs van betaling van de dossiertaks;
- 2° de overtuigingsstukken die de beroepsindiener nodig acht;
- 3° in voorkomend geval, een inventaris van de overtuigingsstukken, vermeld in punt 2.

Als de bewijsstukken, vermeld in het tweede lid, ontbreken, kan hieraan verholpen worden overeenkomstig artikel 57, tweede lid, van het Omgevingsvergunningsdecreet.

Het bevoegde bestuur kan bij de beroepsindiener, de vergunningsaanvrager of de overheid die in eerste administratieve aanleg bevoegd is, alle beschikbare informatie en documenten opvragen die nuttig zijn voor het dossier.